

ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับคำแนะนำการปลูกเสาวรสของเกษตรกร ในพื้นที่
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายเกษม อุปราสิทธิ์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ณ ลำปาง	กรรมการ
อาจารย์รวิไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย	กรรมการ
อาจารย์ประสิทธิ์ วัฒนวงศ์วิจิตร	กรรมการ

บทคัดย่อ

การทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับคำแนะนำในการปลูกเสาวรสของ
เกษตรกร อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทาง
เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มี
ผลต่อการยอมรับคำแนะนำการปลูกเสาวรส และศึกษาถึงปัญหาความต้องการของเกษตรกร
ผู้ปลูกเสาวรส โดยประชากรที่ใช้ศึกษาเป็นเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสทั้งหมด ในอำเภอพร้าว
มีทั้งสิ้น 160 ราย และใช้แบบสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติต่าง ๆ คือ ค่าเฉลี่ย
ร้อยละ และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสมีอายุเฉลี่ย 46.33 ปี ระดับ
การศึกษา ส่วนใหญ่จบชั้น ป.1-4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.53 คน มีรายได้

รวมเฉลี่ย 30,871.93 บาท/ปี การถือครองพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 15.76 ไร่ต่อครอบครัวเกษตรกรส่วนใหญ่มีการใช้สินเชื่อกในการทำการเกษตร เกษตรกรร้อยละ 41.87 เคยดำรงตำแหน่งผู้นำทางสังคมในด้านประสบการณ์การปลูกเสาวรส เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ 2.81 ปีขึ้นไป และเกษตรกรร้อยละ 82.50 ในรอบปีที่ผ่านมา ไม่เคยพบปะเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร สำหรับการติดต่อชุมชนอื่นเกษตรกรร้อยละ 83.12 ได้มีการติดต่อกับชุมชนอื่น ๆ เป็นประจำเฉลี่ยประมาณเดือนละ 5.41 ครั้ง และในเรื่องการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตร ในปีที่ผ่านมา เกษตรกรร้อยละ 81.25 ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตรเลย

ในการทดสอบสมมติฐานพบว่า การยอมรับคำแนะนำในการปลูกเสาวรสของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับสินเชื่อก การติดต่อกับชุมชนอื่นและการเข้ารับการฝึกอบรม โดยเกษตรกรที่ใช้สินเชื่อกจะยอมรับคำแนะนำมากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้ใช้สินเชื่อก ส่วนเกษตรกรที่มีการติดต่อกับชุมชนอื่นมาก จะยอมรับคำแนะนำในการปลูกเสาวรสน้อยกว่าเกษตรกรที่ติดต่อกับชุมชนอื่นน้อยและเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมด้านการเกษตรอื่น ๆ มาก จะยอมรับคำแนะนำในการปลูกเสาวรสน้อยกว่าเช่นกัน

ปัญหาของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสที่พบสามารถเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรคแมลงระบาด ไม้ในการทำค้างหายาก ราคาของเสาวรสดำ แหล่งน้ำทำการเกษตรไม่เพียงพอ ขาดความรู้วิชาการในการปลูกเสาวรส ขาดเงินทุน พ่อค้าท้องถิ่น กตราคา การลักขโมยผลผลิต ผลผลิตออกไม่สม่ำเสมอ และขาดแรงงานในการปลูกเสาวรส สำหรับความต้องการของเกษตรกรนั้นในการส่งเสริมปลูกเสาวรสนั้น เกษตรกรมีความต้องการให้มีการประกันราคาผลผลิต เงินทุนในการทำค้าง สนับสนุนปัจจัยการผลิต ความรู้วิชาการในการปลูกเสาวรส แหล่งน้ำในการปลูกเสาวรส ให้รัฐบาลส่งเสริมการปลูกเสาวรสอย่างจริงจัง และสนับสนุนเอกชนตั้งโรงงานรับซื้อผลผลิต

Thesis Title Factors Affecting Farmer's Adoption of Passion
Fruit Cultivation Recommendation in Amphoe Prao,
Changwat Chiang Mai

Author Kasem Uparasit

M.S. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee :

Assoc Prof. Dr. Pongsak Angkasith	Chairman
Assist Prof. Dusdee Nalampang	Member
Lecturer Rampaipan Apichatpongchai	Member
Lecturer Prasit Wattanawongvijit	Member

Abstract

The objectives of the research entitled "Factors Affecting Farmers' Adoption of Passion Fruit Cultivation Recommendation in Amphoe Prao, Changwat Chiang Mai" were to study the general characteristics of passion fruit growers, the factors affecting the adoption of advice in passion fruit growing and the needs of passion fruit growers. There were 160 samples of all passion fruit growers in Amphoe Prao interviewed. Data was

presented in terms of arithmetic mean, percentage and Chi-Square for testing of hypothesis.

It was found that the average age of passion fruit growers was about 46.33 years. Most had primary education of grades 1-4. The average number of members in the family was 3.53 persons. Their total household income on the average was 30,371.93 baht per year and they had an average land holding size of 15.76 rai. Almost every passion fruit grower had debt from a credit loan. About 41.81 percent were in a leadership position.

Experience of passion fruit growing was 2.81 years and last year about 82.50 percent of the passion fruit growers had no contact with extension workers. About 83.12 percent had contact with another village on the average of 5.41 times a month and about 81.25 percent had received agricultural training.

From the hypothesis, it was found that loans, contact with other villages, and training were significantly related to the adoption of cultivation recommendation. The passion fruit growers who had debt from a credit loan had more recommendation to accept passion fruit growing than the passion fruit growers who had no debt. The passion fruit growers who had more contact

with another village had less recommendation to accept passion fruit growing than those who had less contact with another village with the same method of training. The farmers who had more training had less recommendation to accept passion fruit growing than the farmers who had less training.

The common problems identified by passion fruit growers were insects and pests, supporting materials, low price of passion fruit, shortage of water, cultivation technology information in passion fruit growing, loan, the stability of product and labour shortage. The needs of passion fruit growers were price guarantee, capital investment, support of inputs supply, advanced technology for growing, water supply, promotion of extension program and support for private sector in setting up factories and for purchasing the passion fruit production.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved